

Opgang, 9 maart 2025

Teksten

1 – Johann Sebastian Bach (1685-1750): Koraal “Dies sind die heil’gen zehn Gebot”, BWV 298 (a 4) (Zsuzsi Tóth, Jan Kullman, Olivier Berten, Lionel Meunier (SATB); Bart Jacobs, orgel)

Eerste strofe van een koraalzetting door Bach van de hymne van Maarten Luther.

Dies sind die heiligen zehn Gebot,
die uns gab unser Herre Gott
durch Mosen, seinen Diener treu,
hoch auf dem Berg Sinai. Kyrieleis.

Dit zijn de heilige tien geboden,
die onze heer God ons heeft gegeven
via Mozes, zijn trouwe dienaar,
hoog op de berg Sinaï. Kyrieleis.

2 – Johann Sebastian Bach (1685-1750): Koraalbewerking “Dies sind die heil’gen zehn Gebot”, BWV 635, uit het Orgelbüchlein (Wolfgang Zerer, orgel)

Eerste van drie koraalbewerkingen op de melodie van Luthers hymne.

3 – Martin Herbst (1654-1681), William Henry Monk (1823-1889): “Fourty days and fourty nights” (a 4) (Portsmouth Cathedral Choir, o.l.v. Anthony Froggatt; David Thorne, orgel)

De melodie wordt toegeschreven aan Martin Herbst, op de hymne “Aus der Tiefe rufe ich”. De Engelse tekst is van George Hunt Smittan (1822-1870)

Forty days and forty nights
thou wast fasting in the wild;
forty days and forty nights
tempted, and yet undefiled.

Veertig dagen en veertig nachten
vastte je in de wildernis;
veertig dagen en veertig nachten
verzocht, en toch niet ontheilgd.

Should not we thy sorrow share
and from worldly joys abstain,
fasting with unceasing prayer,
strong with thee to suffer pain?

Zouden wij niet jouw verdriet delen
en ons onthouden van wereldse vreugden,
vastend met onophoudelijk gebed,
sterk met jou om pijn te lijden?

Then if Satan on us press,
Jesus, Savior, hear our call!
Victor in the wilderness,
grant we may not faint or fall!

Als Satan dan op ons drukt,
Jezus, Redder, hoor onze roep!
Overwinnaar in de woestijn,
geef ons dat we niet bezwijmen of vallen!

So shall we have peace divine:
holier gladness ours shall be;
round us, too, shall angels shine,
such as ministered to thee.

Zo zullen we goddelijke vrede hebben: heiligere
blijdschap zal de onze zijn;
ook rondom ons zullen engelen schijnen,
die jou dienden.

Keep, O keep us, Savior dear,
ever constant by thy side;
that with thee we may appear
at the eternal Eastertide.

Houd, o houd ons, dierbare Redder,
altijd standvastig aan jouw zijde;
dat we met jou mogen verschijnen
op de eeuwige Paastijd.

Vervolg op pagina 2

4 – Johann Sebastian Bach (1685-1750): Koraalbewerking “Dies sind die heil’gen zehn Gebot”, BWV 678, uit “Dritter Theil der Clavier Übung” (Bart Jacobs, orgel)

Tweede van drie koraalbewerkingen op de melodie van Luthers hymne.

5 – Thomas Tallis (c.1505-1585): “In jejunio et fletu”, responsorium voor de 1e zondag in de vastentijd, Joël 2:12,17 (a 5) (The Tallis Scholars, o.l.v. Peter Phillips)

In jejunio et fletu orabant sacerdotes:

“Parce, Domine, parce populo tuo, et ne des hereditatem tuam in perditionem.”

Inter vestibulum et altare plorabant sacerdotes, dicentes: “Parce populo tuo.”

De priesters baden onder vasten en wenen:

“Spaar, HEERE, spaar Uw volk, en geef Uw erfdeel niet prijs aan de verwoesting.”

Tussen de voorhof en het altaar weenden de priesters en zeiden: “Spaar uw volk.”

6 – Johann Sebastian Bach (1685-1750): Koraalbewerking “Dies sind die heil’gen zehn Gebot”, BWV 679, uit “Dritter Theil der Clavier Übung” (Bart Jacobs, orgel)

Derde van drie koraalbewerkingen op de melodie van Luthers hymne.

7 – Francisco Guerrero (1528-1599): “Ductus est Jesus”, Mattheüs 4:1-4 (a 4) (The Brabant Ensemble, o.l.v. Stephen Rice)

Ductus est Jesus in desertum a Spiritu, ut tentaretur a diabolo.

Et cum jejunasset quadraginta diebus, et quadraginta noctibus, postea esuriit.

Et accedens tentator dixit ei:

"Si Filius Dei es, dic ut lapides isti panes fiant".

Jezus werd door de Geest naar de woestijn geleid om door de duivel op de proef te worden gesteld.

En nadat hij veertig dagen en veertig nachten had gevast, kreeg hij honger.

En de verzoeker kwam en zei tot Hem:

"Als U de Zoon van God bent, beveel dan dat deze stenen broden worden."

Qui respondens dixit:

"Scriptum est: Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo quod procedit de ore Dei".

Hij antwoordde en zei: "Er staat geschreven: De mens leeft niet van brood alleen, maar van elk woord dat uit de mond van God komt."

8 – Johann Sebastian Bach (1685-1750): Koraal “Du sollt Gott, deinen Herren, lieben”, BWV 77, deel 1 (a 4) (Amsterdam Baroque Orchestra and Choir, o.l.v. Ton Koopman)

Dit openingskoor uit de gelijknamige cantate bezingt het eerste, zogenaamde dubbelgebed, uit Lucas 10:27.

Jezus gaf dit als antwoord op de vraag van een schriftgeleerde die hem op de proef wilde stellen met de vraag: ‘Meester, wat moet ik doen om deel te krijgen aan het eeuwige leven?’

Bach schreef deze cantate voor de dertiende zondag na Trinitatis, toen hij zo’n drie maanden Thomascantor was.

Du sollt Gott, deinen Herren,
lieben von ganzem Herzen,
von ganzer Seele, von allen Kräften
und von ganzem Gemüte
und deinen Nächsten als dich selbst.

Heb de Heer, uw God, lief
met uw hele hart,
met uw hele ziel, met al uw kracht
en met uw hele gemoed
en uw naaste als uzelf.

9 – Matías García Benayas (?-1737): “Ductus est Jesus”, uit de koorboeken van de kathedraal van Tuy, 3e deel (a 4) (Vox Stellae)

Een werk uit de koorboeken van de kathedraal van Tuy, waarvan de meeste werken worden toegeschreven aan Benayas. Van Benayas is verder niet veel bekend.

Voor de tekst en vertaling, zie Guerrero hierboven.